

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 34.382/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 13 november 2002 door de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw verzocht haar, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 augustus 1989 tot vaststelling van aanvullende nationale maatregelen voor de instandhouding en het beheer van de visbestanden en voor controle op de visserijactiviteiten", heeft op 14 november 2002 het volgende advies gegeven :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

Te dezen wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt :

"Het bestaande besluit is slechts van kracht tot en met 31 december 2002. Teneinde geen juridisch vacuüm te creëren moet dit ontwerp van besluit ten laatste op 1 januari 2003 gepubliceerd zijn. Indien er tegen deze datum geen maatregel gepubliceerd is, valt het bestaande verbod weg en dreigt men te vervallen in een situatie van een verhoogde visserijdruk in de driemijlszone" ¹.

*

* *

Gelet op de korte termijn die hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten beperken tot de hiernavolgende opmerkingen.

*

* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

1. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse regering strekt ertoe te verbieden dat vissersvaartuigen met een brutotonnenmaat van meer dan 70BT binnen de zone van drie zeemijl zouden vissen. De ontworpen maatregel is bedoeld om in te gaan op 1 januari 2003.

Daartoe wordt voor de zesde maal een artikel 6bis ingevoegd in het koninklijk besluit van 14 augustus 1989 tot vaststelling van aanvullende nationale maatregelen voor de instandhouding en het beheer van de visbestanden en voor controle

¹In strijd met hetgeen bepaald is in artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, is deze motivering niet overgenomen in de aanhef van het voor advies voorgelegde ontwerp.

op de visserijactiviteiten². Anders dan de vorige wijzigingen, die telkens een in de tijd beperkt karakter hadden, gaat het thans om een in de tijd onbeperkte wijziging.

BEVOEGDHEID VAN HET VLAAMSE GEWEST

2. De ontworpen maatregel behoort tot de bevoegdheid van de gewesten inzake de zeevisserij, bedoeld in artikel 6, § 1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals vervangen bij artikel 2 van de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen.

RECHTSGROND

3. In de interne rechtsorde vindt de ontworpen maatregel rechtsgrond in artikel 2 van de wet van 19 augustus 1891 betreffende de zeevisserij in de territoriale zee. Dat artikel machtigt de Koning om regelingen vast te stellen voor vissersschepen die in de territoriale wateren komen varen of ankeren.

4. De zeevisserij is ook een aangelegenheid die tot het beleid van de Europese Gemeenschap behoort. Nationale beperkende maatregelen zijn in beginsel verboden.

4.1. Ter verantwoording van de ontworpen regeling beroepen de stellers van het ontwerp zich, blijkens de bij de adviesaanvraag gevoegde nota aan de Vlaamse regering, i.h.b. op artikel 45, lid 2, van verordening (EG) nr. 850/98 van de Raad van 30 maart 1998 voor de instandhouding van de visbestanden via technische maatregelen voor de bescherming van jonge exemplaren van mariene organismen. Luidens die bepaling kan een

²Voor de periodes van 6 juni 1998 tot 31 maart 1999, van 1 april 1999 tot 31 mei 2000, van 1 juni 2000 tot 31 mei 2001, van 1 juni 2001 tot 31 mei 2002, en van 1 juni 2002 tot 31 december 2002 werd een gelijkaardige maatregel ingevoerd bij respectievelijk de koninklijke besluiten van 26 mei 1998, 18 maart 1999, 18 mei 2000 en 31 mei 2001, en het besluit van de Vlaamse regering van 17 mei 2002.

lidstaat niet-discriminerende instandhoudingsmaatregelen nemen "wanneer de instandhouding van bepaalde soorten of bepaalde visgronden ernstig wordt bedreigd en elk uitstel moeilijk te herstellen schade zou meebrengen".

Voornoemd artikel 45, lid 2, beoogt de lidstaten te machtigen om, als de instandhouding van de visbestanden ernstig wordt bedreigd, "passende voorlopige maatregelen" te nemen ³.

Het komt de Raad van State voor dat de genoemde bepaling te dezen niet dienstig is ter verantwoording van de ontworpen regeling.

In de eerste plaats wordt immers niet aangetoond dat er een "ernstige" dreiging is voor de instandhouding van "bepaalde" soorten of van "bepaalde" visgronden. Integendeel, uit de nota aan de Vlaamse regering lijkt veeleer afgeleid te moeten worden dat de motieven voor de ontworpen regeling van economische aard zijn.

Bovendien wordt niet aangetoond dat elk uitstel een "moeilijk te herstellen schade" voor bepaalde vissoorten of voor bepaalde visgronden zou meebrengen. Het ontwerp is trouwens niet opgevat als een dringende regeling van voorlopige aard, maar als een in de tijd onbeperkte regeling.

Ten slotte, en meer algemeen, is het twijfelachtig of de ontworpen maatregel beschouwd kan worden als een "technische maatregel", in de zin van de verordening ⁴.

³Zie overweging 24 van verordening (EG) nr. 850/98.

⁴Volgens overweging 10 van de aanhef van verordening (EG) nr. 850/98 hebben technische maatregelen voor de instandhouding van de visbestanden o.m. betrekking op "passende maaswijdten en combinaties daarvan voor de vangst van bepaalde soorten", en op "andere vistuigkenmerken, minimummaten van mariene organismen". Ze kunnen ook beperkingen van de visserij inhouden, "in bepaalde zones en perioden en met bepaalde soorten vistuig en toebehoren".

4.2. De Raad van State meent ambtshalve te moeten onderzoeken of de ontworpen regeling verantwoord kan worden op grond van artikel 6 van verordening (EEG) nr. 3760/92 van de Raad van 20 december 1992 tot invoering van een communautaire regeling voor de visserij en de aquacultuur. Die verordening wordt overigens ook in de aanhef van het ontwerp vermeld.

Naar luid van de genoemde bepaling van de verordening kunnen de lidstaten onder bepaalde voorwaarden regelingen handhaven, die erop gericht zijn de toegang tot de onder hun soevereiniteit of jurisdictie vallende wateren te beperken.

Daargelaten of de ontworpen bepalingen geacht kunnen worden binnen het toepassingsgebied van die verordeningsbepaling te vallen, moet in elk geval vastgesteld worden dat de genoemde machtiging aan de lidstaten verstrijkt op 31 december 2002. Voor een regeling die, zoals de ontworpen regeling, zou ingaan op 1 januari 2003, kan artikel 6 van verordening (EEG) nr. 3760/92 geen verantwoording bieden, althans niet zolang die bepaling niet zou worden gewijzigd.

4.3. Zolang de machtiging vervat in die laatste bepaling niet verlengd is, lijkt de ontworpen regeling strijdig te zijn met het gemeenschapsrecht.

De conclusie is dan ook dat het ontworpen besluit vooralsnog geen doorgang kan vinden.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	D. ALBRECHT, P. LEMMENS,	staatsraden,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. G. DE BLEECKERE, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

W. DEROOVER